

El Ginebral

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Serra del Ginebral
Alçada: 535

Coordenades:

Latitud: 41.66297
Longitud: 1.91333
UTM Est (X): 409531
UTM Nord (Y): 4612928

Classificació

Número de fitxa 08179 - 367
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular Contemporani Modern
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Enderrocada en la seva major part.
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08178A0010000400000OT
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dc., 22/05/2019 - 02:00

Descripció

El Ginebral és un mas ubicat a l'extrem NO de Rellinars. Està situada a la Serra del Ginebral, a proximitat del Camí Ral i del Coll de Gipó. L'accés es fa pel camí del Ginebral, tot i que també s'hi pot arribar pel camí de Sant Jaume de Vallhonestà. Al seu voltant hi ha les terres de conreu, ocupades antigament per vinyes, oliverars, arbres de fruita seca, l'hort i cap a migdia barraques de pedra seca. La masia, amb les diferents edificacions annexades està construïda en part damunt d'una codina.

L'edifici principal, més ben conservat és de planta rectangular, amb planta baixa, pis i golfes practicables. La coberta és a dos vessants, de teula àrab suportada per bigues i llates de fusta. La façana principal, està orientada a llevant. La planta inferior, dedicada antigament a les feines d'explotació agrícoles i/o ramaderes, amb els cellers, premsa i emmagatzematge de gra. Es conserva una cort amb la menjadora amb volta de pedra, i més endins, una segona estança on es poden veure les boixes de les tines que en un total de cinc estan adossades per la façana de tramuntana. Entrant per la cort, a mà dreta hi ha unes escales de rajol i fusta que permeten pujar a la zona habitable. Varies estances de mida gran amb les restes d'una llar de foc sense campana. L'accés a les golfes, es fa per unes escales de fusta. Si bé la coberta es veu en bon estat, els rajols d'aquesta planta estan inexplicablement aixecats. Aquest edifici té varis annexos repartits per les quatre façanes que amb el pas dels anys han anat transformant el seu aspecte originari. Els paraments són de pedra lligada amb morter de calç amb afegits de maó (arcades). Totes les estances a excepció de la planta baixa estan perfectament arrebossades. La composició de les diferents obertures denoten la composició senzilla, simètrica i un cert minimalisme arquitectònic que s'ha vist alterat amb la construcció dels diferents annexos.

A la façana de tramuntana s'han comptabilitzat cinc tines de planta circular amb un únic accés pel carro ja que el terreny en aquest indret està més elevat. El cobert, era a un sol vessant amb bigues de fusta i coberta de teula àrab. A l'interior, totalment embardissat s'hi conserven els cairons vidriats. A la façana de llevant hi ha un edifici mig enrunat, de planta rectangular, amb galeria oberta a la primera planta (dues obertures d'arc de mig punt). Està gairebé enfonsat i el mateix passa amb l'edifici annexat a la façana orientada a migdia que s'ha pogut interpretar gràcies a una fotografia d'arxiu de Quicu Tàpias, de l'any 2006, on s'observa un edifici de planta rectangular, més antic, amb el teulat enfonsat a un sol vessant, del qual destaquen dues arcades de mig punt situades a la planta baixa. A la façana de ponent hi ha un segon edifici de planta quadrangular del qual només en queden les quatre parets mestres (podria correspondre a l'edifici original, més antic i més petit). Consta de planta baixa i pis. La coberta de la qual no en queda res era a doble vessant. La planta baixa estaria destinada a celler i cort, mentre que la planta pis a habitatge. En el mur de tramuntana s'hi localitzen la resta de boixes. Al davant, adossats a la seva façana de migdia hi ha un parell d'edificis més petits de planta quadrangular identificats com a cort pel bestiar de càrrega, la cort dels porcs i galliners. És també a ponent on s'ha localitzat un portal d'entrada, de pedra, que forma part d'un mur de tancament perimetral que s'allargava per tota la façana de migdia; actualment està parcialment enderrocat i molt a prop d'aquest portal, a mà dreta s'ha localitzat una cisterna mig amagada per la vegetació.

A l'exterior del perímetre de la casa, a una seixantena de metres al nord hi ha una bassa de grans dimensions per regar les feixes que tenien al voltant, i entre aquesta i la façana orientada a ponent, per sota el marge hi ha una bassa de pedra excavada al sòl, de planta ovalada i al costat un pou que actualment té una reixa de protecció.

Observacions:

La construcció d'un pati clos podria haver estat originat per la proximitat del Camí Ral i els perills relacionats amb el bandolerisme i probablement per protegir el bestiar de la presència del llop i altres grans mamífers.

Història

Poca cosa se sap per ara d'aquesta masia situada en un indret privilegiat de la Serra del Ginebral. Al cadastre consta com a propietat de Les Vinyes, un mas actualment abandonat, no massa distant del Ginebral situat en terme de Sant Vicenç de Castellet. Com apunta Maria del Agua Cortés, alguns elements arquitectònics de Les Vinyes podrien fer pensar en un edifici primitiu del segle XIII. Aquest mas amb gran quantitat de terres s'hauria enriquit gràcies a l'economia agrícola basada fonamentalment en el cultiu de la vinya. Sembla que a principis del segle XVIII aquest enriquiment hauria provocat un creixement important ampliant la superfície conreable amb la qual cosa obligaren a construir murs de pedra seca per retenir marges i terra allí on poca n'hi havia. Aquest fet va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de masies i cases rurals; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

<https://vimeo.com/161102547>

<http://patrimonicultural.diba.cat/>

<http://santllorencdelmunt.com/fotos>

